

De kiterjedt a Szokolok munkája a nemzeti és társadalmi élet minden ágára. Tagjaiktól fégyelmet követeltek s Purkinje a híres physiologus épen olyan felelős volt lépéseieért a maga Szokol szakaszában, mint Masszaryk professor a mai köztársasági elnök.

Nem kívánunk itt foglalkozni a csehek háborus magatartásával, amelyet mindvégig az egyetlen szempont, — a felszabadulás szempontja — mozgatott még akkor is, ha eskük, szerződések, adott szavak, vagy akármilyen erős erkölcsi kötelezettségek törtek össze miatta. Nem foglalkozunk itt a szibériai, franciaországi cseh önkéntesekkel s azzal a politikával sem, amelyet a cseh köztársaság az ő államkötelékében élő kisebbségekkel, véreinkkel szemben folytat. Ezeket mind megmagyarázza a Szokolok legvégső célja: egységesítése az egész cseh nemzetnek, de minden szlávnak is végül s evégből nincs eszköz amit igénybe ne lehetne venni s nincs erkölcs az egyetlen erkölcsön kívül, amelynek sarkalatos tétele: jó az, ami a fajtámnak jó és üdvére válik, s minden ami ennek ellenkezője, ami árt, de még ha csak nem is használ, hibás, bűnös és üldözendő.

Igy dolgoztak ők. — S ezt lehetne nálunk tanítani.

(Vége.)

i— a—.

„KERESSÉTEK, S MEGTALÁLJÁTOK...“

„Keressétek, s megtaláljátok...“

Uram, ne fájjon a lázadás,

Amit kérdezek önszívembe tép:

Hol van hát? — hisz nem csal az Irás.

Fáklyám rőt lángja minden vak zugot

Bevilágol, keres, remél, kutat:

Uram, nem találok sehol abban,

Amit velünk tettél az Igazot.

— „Keressétek, s megtaláljátok...“

Uram ne vesd meg, aki kérdezni mer.

Ha miértet vár, s önkínjában

Lázadó szívét felmutatja:

Uram, miért van a Te Igazadnak

Mindenfelé egy igaz utja?

Ne ítélj ha felszegi fejét

Ha kér, ha kérd a vére lázad:

Miért kell Neked a mi gyászunk,

A mi imánk miért pogányabb.

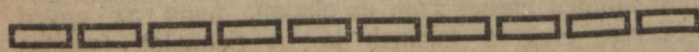
Miért csak a mi oltárunkon

Verted le Uristen a lángot?

— „Keressétek, s megtaláljátok...“

Uram én keresek! — az Igazságot.

PUSKÁS ISTVÁN.

A városi gőzfürdő gyógyfürdő osztálya teljesen felszereltetett és megnyit. Hideg gyógy, félfürdők, szénsavas, villamos, sziksós stb. gyógyfürdők; villamos és kézi gyögmasszás, pakolás, hőlégszekrény, stb. férfiak részére reggel fél 7-től délután 1-ig, nők részére reggel fél 7-től délután 1-ig, nők részére délután 2—7-ig állandóan üzemben. Az orvosi rendelést dr. Szabó József egy. magántanár, az egyetemi ideggyógyászati klinika vezetője látja el, aki rendeléseket magánbetegek részére is délután 3-tól fél 5 óráig tart, a fürdő orvosi rendelőjében.

A jézusfaragó ember.

(Novella.)

I.

A hajnal felkeltette a falut. A májusból kiömlő áldás egyszerűen és tisztán kísérte a szekeret. A természet ártatlan, mint a gyermek ütere és szép, mint a gyógyult seb. Ragyogása hegyekről, patakról, ablakokról s a szekeres orráról egyaránt visszaverődött.

Lépésben haladtunk a különös, művészi pompájú fahajlékok során. A székelyek emelt elmével jártak. Nem barom mögött baktató parasztok ők, hanem isten jobb-jának árnyékai, kiknek értelme rőptében táplálkozik, mint a fecske. Ha asszony jött szembe, oly dúsnak látszott, a leányok üdének, mint a csókkal összelehelte orca. Az út közepéről egy elütött dereku kutya firtal be a kapun az életre. A szekeres felébillenti az ostoronyelet.

— Ott lakik a jézusfaragó ember.

— Ki lakik ott?

— Valami országcsuda. Mig étetünk, megnézheti, — veti hátra.

Szép itt minden, még a levegőben a szellőtől elcsavart füst is. Úton-útfélen látom az érdekes, kissé fellengző székely fényt, mely a nap alá is tüzet szeret rakni. Az angyalok osztovátáján se lehetne kedvesebb helyet szőni. Az élet tivornyája van itt, hol a halál talán sohase támasztja üveg-létráját az ember homlokának, hogy megnézze hátralevő napjait. De ki-mi lehet ez a falusi ezermester? Jézusfaragással kevesen foglalkoznak. Érdemes megnézni, mig az emberem a zabra bizza lovát a fogadóban.

A hanyatlott kuria-forma házat fölverte a burján. Nehány barna, érces legény állingál az úton. Tőlük kíváncsiskodom.

— Ki lakik itt?

— Ott-e? A naccságos úr.

— Hát nem a Jézusfaragó?

— Mert az.

Tehát úr, sőt naccságos úr, ami a székelyek közt, — kik mind nemes eredetűek — szokatlan megkülönböztetés, inkább gúny. A legények tekintete se sok jóval bíztat. Mindegy. Annál érdekesebb.

A kutya morogva a kutyatej közé buvik előlem. Magas, tartózkodó, züllött kinézésű férfi fogad. Dühösen pillogott rám. A szobrászok mind bogarasak. Nadrágszárát urasan összecsapta.

— Tessék!

Megvető mozdulattal előrebozsátott. — A szobában öreglegényes, furcsa és méltatlan rendetlenség. Igazi koszos csavargótanya.

Rámnéz, én rá.

A lábán rossz cipő, a fején nimbusz. Hosszukás arcalakítás, rajta észlárva. Ugy látszik sokszor szenved éhségkáprázatokban. Az állatszemek fölött bizalmatlanság szőtte össze szemöldökeit. Magábandühöngő alak lehet, amilyenek az északi sark mögöl leselkednek a földre.

Nyájaskodom vele.

— Érdeklődöm az ön művészete iránt, ha láthatnám néhány munkáját...

— Kérem.

Kinyit egy oldalkamrát és mogorván gyűrt karokkal félreáll. Kíváncsian lépek be. A műterem elég ijesztő. Csodálatos hatás.

A viskó fehér falán számtalan kisebb-nagyobb feszület meredezik. A sarokban szörnyű keresztetek nyulnak. A háttérből zordon Krisztusok néznek le rémes ránkás képébe kötözötteen.

Minő istennyomorító hely ez.

Rémületes a szálás karok kitértésége, mellyel szembe kell menni. Egyik nem engedi a másikat nézni, egynek és egyszerre kell látni az összest. Kettő sincs egyforma